

Aan: **Zie verzendlijst**

Datum: juli 2013

Uw kenmerk:

Doorkiesnummer:

Ons kenmerk:

Onderwerp: **Nieuw spelregelboekje per 1 juli 2013**

Geachte heer/mevrouw,

Er is een nieuw spelregelboekje. Het is van 1 juli 2013 van kracht. Dit boekje vervangt de uitgave van 2007 (met een herdruk in 2008).

a. De noodzaak van een nieuw spelregelboekje

Sinds 2007 zijn de spelregels drie maal gewijzigd: per 1 juli 2008, 2010 en 2011. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de tekst, zoals deze op de KNKV-site is te vinden. Verder zijn deze wijzigingen indertijd aan alle betrokkenen gezonden. Gebleken is dat belangrijke delen van de tekstwijzigingen teveel ad hoc uit het Engels zijn vertaald en dat daarnaast met het noodzakelijke "spelregeltekstjargon" niet altijd rekening is gehouden. Het Bondsbestuur van het KNKV heeft een Werkgroep Spelregels ingesteld; deze werkgroep – bestaande uit Gert Dijkstra, Dick van Remmerden, Henry van Meerten en Jan van Zomeren - heeft onder meer als taak gekregen genoemde tekstwijzigingen te herschrijven en te verwerken in een nieuw spelregelboekje, nieuwe spelregels per 1 juli 2013 in het boekje op te nemen én, waar nodig, de teksten/wijzigingen van een toelichting te voorzien. Deze toelichting vindt u in deze notitie.

De werkgroep heeft een aantal begrippen en teksten vastgesteld, die als basis dienen bij het vertalen van teksten uit het Engels. Doel is zoveel mogelijk uniformiteit en consequente zinsopbouw te betrachten. Dit heeft geleid tot:

- a. Waar nodig, redactionele aanpassing van teksten uit het spelregelboekje van 1 juli 2007.
- b. Waar nodig, redactionele aanpassing van teksten van de spelregelwijzigingen van 1 juli 2008, 2010 en 2011. Een toelichting op de belangrijkste redactionele aanpassingen vindt u hieronder.
- c. Een juiste vertaling van de spelregelwijzigingen van 1 juli 2013 (dus de nieuwe wijzigingen). NB: deze nieuwe wijzigingen bestaan uit wijzigingen, die de IKF voorjaar 2012 naar het KNKV heeft gezonden; besloten is toen deze te laten liggen en in te voeren op 1 juli 2013. NB: IKF-wijzigingen van en voor 2013 zijn er niet. Genoemde wijzigingen zijn niet alleen van redactionele, maar ook van inhoudelijke aard. Een toelichting op met name de inhoudelijke aanpassingen vindt u hieronder.

Het nieuwe spelregelboekje wordt eind juli 2013 per post toegezonden aan alle KNKV-officials, de verenigingen e.d.; deze notitie wordt tegelijkertijd digitaal verstuurd. Het boekje en de notitie zijn ook te vinden op de KNKV-site: www.knkv.nl/knkv-corporate/regelgeving/spelregels

b. Enkele algemene opmerkingen over de redactionele aanpassingen 2007 t/m 2013

Algemeen

Er is gestreefd naar uniform woordgebruik, uniforme teksten en gebruik van de juiste begrippen. Overbodige verwijzingen naar andere spelregels zijn verwijderd.
Verder:

1. Welk deel van het spelregelboekje geldt voor welk “soort” korfbal?

Er wordt nu expliciet en consequent aangegeven voor welk “soort korfbal” de verschillende delen van het spelregelboekje van toepassing zijn:

Deel 1: spelregels zaalkorfbal en toelichting spelregels voor gemengde ploegen en damesploegen;
Deel 2: spelregels veldkorfbal en toelichting spelregels voor gemengde ploegen en damesploegen;
Deel 3a: specifieke spelregels en toelichting spelregels zaalkorfbal voor damesploegen;
Deel 3b: specifieke spelregels en toelichting spelregels veldkorfbal voor damesploegen;
Bijlage: scheidsrechtersgebaren, behorende bij de spelregels zaal- en veldkorfbal voor gemengde en damesploegen.

2. § 1. (Afbakening)

Er zijn nu afzonderlijke beschrijvingen van de begrippen: vrijeworpcirkel, vrijeworpgebied en strafworpggebied. Er zijn nu ook drie tekeningen, waarop deze gebieden staan aangegeven. De bestaande tekening, waarop de (oude) vrijeworpcirkel en het vrijeworpgebied stonden, is komen te vervallen. De drie tekeningen zijn tevens een halve slag gedraaid, waardoor de leesbaarheid en de herkenbaarheid zijn vergroot.

c. Informatie over de inhoudelijke spelregelwijzigingen per 1 juli 2013

Zoals gesteld betreft het inhoudelijke spelregelwijzigingen, die het KNKV voorjaar 2012 heeft ontvangen. Nadere informatie over deze wijzigingen:

1. § 1.6 (Uitrusting spelers en officials)

Oude tekst: de spelers en officials moeten schoenen dragen. Deze bepaling was bedoeld om te voorkomen dat er zonder schoenen zou worden gespeeld. Thans is de bepaling verscherpt: men is niet alleen verplicht om schoenen, maar ook om “geschikt sportschoeisel” te dragen. Gebruikt men geen geschikt sportschoeisel, dan mag men niet aan de wedstrijd deelnemen of als scheidsrechter/assistent-scheidsrechter optreden. De scheidsrechter bepaalt of er sprake is van sportschoeisel en zo ja, of dit schoeisel geschikt is.

2. § 2.2a (Aanvoerder)

Regel is dat de aanvoerder een duidelijk zichtbare band om de bovenarm draagt. Per 1.7.2013 is daaraan toegevoegd dat de kleur van deze band of het tape moet contrasteren met de kleur van het shirt. Het is de scheidsrechter, die bepaalt of hiervan sprake is.

Het dragen van een aanvoedersband of een stuk tape op rok of broek is nog steeds verboden!

3. § 2.2b (Coach en assistent-coach)

Sinds jaar en dag geldt de regel dat bij elke ploeg één coach aanwezig is. Deze coach heeft rechten en plichten, zoals in de paragraaf en elders beschreven. Er is door de IKF behoefte gevoeld het mogelijk te maken deze bepaling iets te verruimen, zodanig dat, als – om wat voor reden ook – tijdens de wedstrijd een coach wegvalt – een op de bank zittende en dus deel van de ploeg uitmakende assistent-coach hem kan vervangen. Een bestuursbesluit dient dit nader te regelen. Zo'n besluit is er tot op heden niet. Gevolg: een assistent-coach is in Nederland nog steeds niet toegestaan.

Opgelet: als een assistent-coach in Nederland wél is toegestaan neemt hij alleen de taken van de coach over als deze coach niet meer aanwezig is; zolang de coach er is dient de assistent op de bank te zitten (hij mag er ook niet van af). De assistent maakt dus deel wel uit van de ploeg, zit op de bank, maar mag

op geen enkele wijze zijn functie uitoefenen zolang de coach aanwezig is. Hij mag pas de coach vervangen en in zijn rechten en plichten treden zodra de coach "structureel afwezig" is. Het is dus niet zo dat als de coach bij het andere vak is diens assistent hem kan waarnemen.

4. § 3.6j (Verbod een tegenstander te hinderen); § 3.6u (Verbod om op een gevaarlijke wijze te spelen)

Als een hinderende speler de bal raakt terwijl deze nog op de hand of in de handen van de tegenstander is, dan is dat uiteraard een overtreding van deze hinderende speler. Iets anders is als de hinderende speler de bal raakt terwijl deze los in de lucht is: er is geen sprake van een overtreding. Een uitzondering daarop is de slaande beweging in de richting van de tegenstander, die de bal werpt terwijl deze los in de lucht is. Indien een hinderende speler een slaande beweging maakt in de richting van de tegenstander, die de bal werpt - bijvoorbeeld gericht op diens gezicht - dan wordt deze handeling beschouwd als "gevaarlijk spel" als bedoeld in § 3.6u. Tot vóór 1 juli 2013 was "slaan naar de bal" toegestaan. Dat mag nog steeds, behalve als de bal in de richting van de tegenstander wordt geslagen. Dan is het gevaarlijk spel.

Er zijn nu dus twee vormen van gevaarlijk spel:

- a. Het door een aanvaller met vaart in botsing laten komen van diens verdediger, die zich binnen armlengte van deze aanvaller bevindt, met een andere aanvaller (§ 3.6u); dit is "de klassieke vorm" van gevaarlijk spel. De overtreding van deze aanvaller wordt bestraft met een SH voor de verdedigende ploeg.
- b. Het maken van een slaande beweging naar een tegenstander, die de bal de werpt; § 3.6j).
  - Indien een aanvaller deze overtreding maakt is het een SH voor de verdedigende ploeg.
  - Indien een verdediger deze overtreding maakt is het een VW voor de aanvallende ploeg.

Ter verduidelijking is de tekst van de toelichting van § 3.6j ook vermeld bij de tekst van § 3.6u. Dat voorkomt misverstanden.

5. § 3.6q (Verbod te schieten bij het spelen zonder directe tegenstander)

Het verbod (schieten bij het spelen zonder tegenstander) is uitgebreid. Het gaat niet alleen meer om "schieten", maar ook om het raken van de korf als gevolg van een worp door de aanvaller, die geen tegenstander heeft. Dus als bijvoorbeeld zo'n aanvaller de bal naar een speler achter de paal werpt en de bal raakt de korf (NB: niet de paal, dat mag), dan is dat een overtreding van die aanvaller. Sanctie: een SH voor de verdediging onder de korf. Indien een aanvaller, die wél een tegenstander heeft de korf raakt bij het werpen van de bal is er niets aan de hand; geen overtreding dus.

6. § 3.10c (Het nemen de vrije worp)

Volgens de bestaande toelichting op deze spelregel dient de scheidsrechter contact tussen de spelers, die positie innemen bij het nemen van een VW – met name ter weerszijden van de paal in de buurt van de paal - te voorkomen. Thans is deze ruimte vergroot: het gaat nu om "ter weerszijden van de paal" én "in de buurt van de paal", dus ook achter de paal, staan. Daarnaast is nu nadrukkelijk bepaald dat het verboden is een voet tussen de benen van de tegenstander te plaatsen met als doel de vrije beweging van de tegenstander te belemmeren. Daarbij gaat het niet om te voorkomen dat die tegenstander zich binnen de cirkel begeeft, maar om de vrije beweging in het algemeen, dus ook naar opzij of naar achter.

7. Specifieke spelregels voor damesploegen

Het dameskorfbal kende tot 1 november 2012 bepalingen ten aanzien van de wijze, waarop een time-out en het vervangen van een speelster moest worden aangegeven (met bordjes). Dit systeem is vervallen, waardoor de regels van "het gemengd" weer gewoon van toepassing zijn. Het betreft de delen 3a en 3b van de spelregels.

8. Scheidsrechtersgebaren

Gebleken is dat twee door de IKF voorgeschreven scheidsrechtersgebaren niet zijn ingevoerd in Nederland. Dit is alsnog gebeurd. Het betreft gebaren voor:

- Toepassen voordeelregel; §2.3b; de scheidsrechter wijst met twee gestrekte armen voorwaarts in de richting van het spel;
- Signaal schotklok; § 3.12; de scheidsrechter houdt een arm omhoog en maakt een vuist. Daarmee geeft hij in geval van twijfel de bediener van de schotklok aan dat binnen de daarvoor gestelde tijd de bal de korf heeft geraakt.

Foto's met toelichting betreffende deze gebaren zijn in de bijlage van het spelregelboekje "scheidsrechtersgebaren behorende bij de spelregels zaal- en veldkorfbal voor gemengde en damesploegen" opgenomen.

9. Specifieke regels voor veldkorfbal

In § 1.1a (Speelveld) is bepaald dat voor een kunstgrasveld zand tussen de polen van het kunstgras de voorkeur heeft. In de praktijk stelt het KNKV zich op het standpunt dat dit verplicht is. In de toelichting van § 1.1a (veldkorfbal) is nu opgenomen dat zo'n verplichting in een wedstrijdreglement kan worden geregeld. Dit wedstrijdreglement is er momenteel nog niet.

In § 1.3 (Palen) staat dat, indien bevestiging van de paal in het speelveld niet mogelijk is, een paal mag worden geplaatst op een voldoende zware en grote metalen plaat. Het KNKV is van mening dat bij veldkorfbal op een kunstgrasveld in dat geval grondpotten moeten worden gebruikt voor het bevestigen van de paal. In de toelichting van § 1.3 (veldkorfbal) is nu opgenomen dat zo'n verplichting in een wedstrijdreglement kan worden geregeld. Zo'n reglement is er momenteel nog niet.

d. Enkele algemene inhoudelijke opmerkingen, verband houdend met de spelregelwijzigingen van vóór 2013

1. § 1.2 (Afbakening); lijn vrijeworpgebied vóór de paal langs

Het blijkt dat er verwarring is over de vraag of de lijn van het vrijeworpgebied dóór de paal of vóór de paal langs loopt. Die verwarring is begrijpelijk, omdat nergens in de spelregels – tekstueel – het antwoord is te vinden. Uit de beschikbare (IKF)tekening en informatie blijkt die duidelijkheid wel: de lijn loopt vlak vóór de paal langs. Op de tekeningen in het spelregelboekje is dat ook aangegeven.

2. § 1.4 (Korven)

Een wedstrijdreglement kan rotan korven voorschrijven als kunststof korven niet beschikbaar zijn. Zo'n wedstrijdreglement is er niet. Conclusie: rotan korven zijn niet toegestaan.

3. § 1.4 (Korven)

Een wedstrijdreglement kan een andere kleur korf voorschrijven als er te weinig contrast is voor de sterk gele kleur. Zo'n wedstrijdreglement is er niet.

4. § 1.5 (Bal)

Sinds 2008 moet een bal ten minste tweekleurig zijn. Het belangrijkste is en blijft dat er op de bal een IKF-stempel staat. Als die er is, is het goed.

5. § 1.7 (Schotklok) en § 3.12 (Verbod in de aanval de toegestane tijdslimiet te overschrijden)

De IKF heeft bepaald dat een schotklok dicht bij het midden van de achterlijn moet staan op een hoogte van 0.90-1.80 m. In de Nederlandse tekst is ten onrechte steeds 1.50 m (in plaats van 1.80) aangehouden. Dit is nu hersteld.

6. § 2.3b (De scheidsrechter handhaaft de regels van het spel) en § 3.7(Uitbal)

Tot vóór 1 juli 2011 waren er verschillende meningen over de vraag of de voordeelregel kon worden toegepast als de bal uit was en daarna in bezit kwam van de niet in overtreding zijnde ploeg. Per deze datum is er duidelijkheid gebracht: uit is uit, dus geen voordeelregel.

7. § 2.3c (Scheidsrechtersgebaren)

Indien de scheidsrechter een vrije worp toekent maakt hij, in deze volgorde, de volgende gebaren:

1. Het gebaar, behorende bij het toekennen van de vrije worp.
2. Het gebaar, behorende bij de gemaakte overtreding.
3. Het gebaar, inhoudende dat na uiterlijk vier seconden het spel zal worden hervat met een fluitsignaal.

8. § 3.2b; § 3.2c; § 3.12.7 (Doelpunt)

Sinds 1 juli 2011 geldt de regel "tijd is tijd" aan het eind van de eerste en de tweede helft - als de bal op het moment van fluiten onderweg is naar de korf, buiten bereik is van een verdediger en er volledig doorheen valt - niet meer. Daarbij is aansluiting gezocht bij de regel, die al bestond in het geval een verdediger een overtreding maakt en de bal al "onderweg" is.

Dat betekent dat een doelpunt nu telt wanneer vaststaat dat de bal al onderweg is naar de korf en buiten bereik van enige verdediger is:

- als de verdediger een overtreding maakt;
- als de scheidsrechter heeft gefloten voor het einde van de eerste of de tweede helft;
- (bij wedstrijden met een schotklok): als de zoemer klinkt.

Verder: indien na dit fluitsignaal/de zoemer, terwijl de bal onderweg is naar de korf en een verdediger een overtreding maakt waarbij een scoringskans verloren gaat, er niet wordt gescoord, dan wordt een SW toegekend.

9. § 3.6a (Verbod om de bal met het been of de voet aan te raken)

Naar het schijnt wordt er verschillend gedacht over de vraag of de knie ook onder dit verbod valt. Het antwoord is: ja. In de spelregel staat dat met "het been" worden bedoeld: de knie en de lichaamsdelen daaronder.

10. § 3.6d (Verbod om te lopen met de bal)

Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat het – in stilstaande positie – is toegestaan om van standbeen te wisselen. Dit mag overigens ook bij het nemen van een SH, een VW en een SW.

Verder is het in stilstaande positie geoorloofd op te springen, mits bij het afzetten de voet van het standbeen wordt gebruikt. Komt de speler na de sprong met de bal in handen op nagenoeg dezelfde plaats neer dan waar hij afzette, dan is dit geen "lopen" en dus geen overtreding.

11. § 3.6g (Verbod om het spel op te houden)

Het klemmen van de bal tussen de bovenbenen valt tegenwoordig onder dit verbod. Als de bal wordt geklemd tussen de knieën, de onderbenen of de voeten valt het niet onder dit verbod, maar wel wordt onder het verbod om de bal met het been of de voet aan te raken (§ 3.6a).

12. § 3.6n (Verbod om verdedigd te schieten)

In 2008 is § 3.6n (het verbod om in verdedigde positie te schieten) gewijzigd; weliswaar geldt nog steeds dat een verdediger binnen armlengte van de aanvaller moet zijn, maar de toevoeging "dat de verdediger zich zo dicht bij de aanvaller bevindt, dat hij in staat is de borst van de verdediger aan te raken" is vervallen. Een toelichting daarop ontbreekt. Aangenomen wordt dat deze tekst als overbodig werd beschouwd.

13. § 3.6p (Verbod vanuit het verdedigingsvak van de aanvallende ploeg of rechtstreeks uit een vrije worp of spelhervatting te scoren)

Schieten mag dus wel, scoren niet. Eerst als er wordt gescoord is er sprake van een overtreding. De SH wordt onder de korf genomen.

14. § 3.6r (Verbod om een schot te beïnvloeden door de paal te bewegen)

Indien een verdediger bewust de paal beweegt, er geen doelpunt uit voortvloeit en de bal bij een verdediger komt levert dat een SH voor de aanvallende ploeg op.

15. § 3.10b (Plaats van de vrije worp)

De vraag wordt wel eens gesteld of een nemer van de VW met zijn voet in de richting van de paal moet staan. In de spelregel staat dit nergens. Het is wel af te leiden uit een toelichting van de IKF van 2006, waarin staat dat de nemer met zijn voet ("met de bal van zijn voet") direct achter het strafworp punt moet staan. Het is dan ook "ongeschreven regel" die aangeeft dat de voet in de richting van de paal moet staan.

16. § 3.10.c (Het nemen de vrije worp)

Sinds 2008 is de zogenaamde "tik-tikvariant" bij het nemen van de VW niet meer toegestaan: de bal moet bij het nemen van de VW eerst ten minste 1.00 m (gemeten over de vloer) afleggen alvorens hij mag worden aangeraakt door een medespeler. De nemer mag zijn voet niet meer naar voren plaatsen: de voet dient achter de denkbeeldige lijn, die loopt door de rand van het strafworp punt, evenwijdig aan de middenlijn, te zijn. De voet mag wel opzij of naar achteren worden geplaatst. Behalve voor de voeten geldt er geen afstandseis ten aanzien van de nemer en de aangeef (of een andere mede-aanvaller), maar wel ten aanzien van de afstand, die de bal moet afleggen alvorens te worden aangeraakt door een medespeler.

Bij het nemen van een VW moeten de medespelers van de nemer wachten tot de bal in het spel is gebracht. De bal is in het spel gebracht:

- a. indien een verdediger de bal aanraakt;
- b. indien de bal ten minste 1.00 m heeft afgelegd, gemeten over de vloer en een medespeler de bal aanraakt terwijl hij met beide voeten op de vloer staat;
- c. indien de bal volledig buiten de vrijeworpcirkel is gekomen.

NB: de "aangeef" dient dus te allen tijde met beide voeten op de vloer te staan. De aangeef mag daarbij wel voorover buigend de bal aanraken, mits de bal bij het aanraken ten minste 1.00 m heeft afgelegd. Het is dus niet toegestaan dat de aangeef op één voet staat; (in)springen en aanraken mag wel mits de bal eerst volledig buiten de vrijeworpcirkel is gekomen.

Uit een VW mag niet rechtstreeks worden gescoord. Een overtreding wordt bestraft met een SH onder korf van de verdedigende ploeg.

Als de nemer van een VW na het influiten de bal op het strafworp punt laat vallen is dat geen overtreding. Wel loopt de tijd van vier seconden, waarbinnen de nemer de bal in het spel moet brengen, gewoon door. De bal mag het strafworp punt of het gebied tussen de paal en dit punt wel raken, de nemer van de VW niet.

17. § 3.11c (Het nemen van de strafworp)

Volgens § 3.11 toelichting wordt de eindtijd van de eerste of de tweede helft verlengd voor het nemen van een SW. Als vóór of tijdens het nemen van de SW een overtreding wordt gemaakt, dan wordt de sanctie daarop ten uitvoer gebracht. Wordt bijvoorbeeld door een verdediger de paal bewogen, dan volgt – ook al is de speeltijd inmiddels voorbij -, als het schot mislukt, een nieuwe SW. Maakt een aanvaller de overtreding, dan kent de scheidsrechter de verdediging een SH toe, waarna hij fluit voor het einde van de wedstrijd.

Slot

De werkgroep hoopt dat met deze notitie de informatie over de spelregelwijzigingen van de laatste jaren weer is bijgewerkt en dat zij voldoende bijdraagt aan kennis en de toepassing van de spelregels.

Indien u nog nadere informatie wilt of vragen heeft over de inhoud van het spelregelboekje of deze notitie kunt u contact opnemen met het KNKV via de button "*contact*" op www.knkv.nl of de link <http://servicedesk.knkv.nl/> gebruiken.

Op de KNKV-site staan thans:

- het nieuwe spelregelboekje per 1 juli 2013;
- deze notitie.

Zie hiervoor www.knkv.nl/knkv-corporate/regelgeving/spelregels

Met vriendelijke groeten,

KONINKLIJK NEDERLANDS KORFBALVERBOND

Namens de werkgroep Spelregels

Gert Dijkstra
Henry van Meerten
Dick van Remmerden
Jan van Zomeren

Bezoekadres

Woudenbergseweg 56-58
3707 HX ZEIST

Postadres

Postbus 417
3700 AK ZEIST

T 0343 499600
F 0343 499650

www.knkv.nl
KvK 40479961

Triodos IBAN: NL16TRIO0198346999
Triodos BIC: TRIONL2U
BTW-nr.: NL002537886B01

Officieel partner KNKV